

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1682. usque ad annum 1690

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 90119231

§. 10. Patris Cerlis Apamiensis Vicarii Generalis epistola ad Innocentium XI.
Papam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67608)

Sæc. XVII. „contra sibi licere existimet. Imo vero
 A. C. 1682. „nemo nesciat, hæc nihil obstare, quo-
 „minus Canones, Consuetudines, Jura
 „& libertates ejusdem Ecclesiæ pristi-
 „nam vim, & integram auctoritatem
 „retineant & custodiant.

„His Clerus Gallicanus sibi, suis-
 „que Privilegiis cautum, consultum-
 „que vult, & omnibus notum fieri cu-
 „pit, ne quis ignorantix causam præ-
 „textat. „

Datum Parisiis anno Salutis nostræ
 millesimo sexcentesimo octogesimo se-
 cundo die sexta Mensis Maij.

Huic protestationi subscripti erant
 Præsules triginta tres, & triginta quin-
 que alii Ecclesiastici.

§. X.

*P. Cerlis Apamiensis Vicarii Generalis
 epistola ad Innocentium XI.
 Papam.*

*Sfondrat.
 Gall. vind.
 P. 327.*

Haud ignorabat summus Pontifex no-
 vos hosce tumultus in Francia ex-
 citatos, cum autem sua monita flocci
 haberi cerneret, & acerbiore remedio
 ulcus magis exasperari crederet, suam
 indignationem unice ad hos limites re-
 frinxerat, ut Episcopis, aliisque ad
 Beneficia Regaliæ titulo promotis Apo-
 stolicas confirmationis literas conce-
 dere

dere recusaret: Hæc ipsa vero Pontificis moderatio non paucos offenderat, qui oppressæ immunitatis Ecclesiasticæ causam a Papa negligi criminabantur, hocque artificio illos, qui sese hucusque novo huic juri opposuerant, ad sua castra revocare satagebant: Hac de re Pater Cerles Apamiensis Vicarius ad omnes adversantium motus oppido intentus, Papam certiozem reddidit, die decima tertia Mensis Aprilis, datis ad eundem hisce literis: „Usquequo „& superbit impius, & incenditur pauper? ajebat olim ad Innocentium secundum scribens Divus Bernardus. „Usquequo a tanta impudentia Innocentia tanta vexatur, & hoc vivo Innocentio? Peccata sine dubio nostra hoc faciunt, quod Dominus meus tam sero advertit mentientes sibi, tam lente exaudit clamantes ad se, in hac causa duntaxat. Nam alias quidem scimus familiare esse Domino meo, & cito intelligere, & facile misereri. Propter eum qui elegit vos, & posuit vos refugium oppressorum, ponite jam tandem finem & malitiæ oppressoris, & laboribus afflictorum, quia satis utraque res venit in lucem & manifestationem.”

„Sic Abbas ille Sanctissimus cum suo omniumque Domino exoptulat,

D 4

„sic

Sæc. XVII.
A. C. 1682.

Sæc. XVII. „sic illius cunctationem urget, sic ni-
A. C. 1682. „mias in proferendo iudicio moras æ-
 „gerrime ferre videtur. Absit, ut ego
 „peccator tantum mihi apud Innocen-
 „tium XI. tribuam, quantum Divus ille
 „apud Innocentium II. sumere sibi au-
 „sus est.

„Non reprehendo, non expostulo,
 „non queror; doleo tantum illacrymor-
 „que Ecclesiæ Apamiensi crudelissime
 „divexatæ, octoginta aliis Ecclesiis sub
 „jugum missis, tot vinctis, tot exuli-
 „bus, qui cum Dei causa Vestro quo-
 „que iudicio tot tantaque mala patian-
 „tur, vere Christi Confessores sunt; de-
 „nique duobus Episcopis, qui clamant
 „ad vos non jam de terra, sed de cæ-
 „lo, ut clamor eorum cælestis citius
 „exaudiri debeat pro sua reverentia,
 „jus hucusque esse negatum. Equi-
 „dem si beneficium a tanto tempore po-
 „stulatum fuisset, debueramus conse-
 „qui, cum pro Vestra in omne homi-
 „num genus benignitate, tum pro no-
 „stris in defensione Evangelii susceptis
 „laboribus atque periculis. Sed postu-
 „lent beneficia, qui felices putantur:
 „Nobis, qui miseri esse videmur, satis
 „est, si id, quod tenuissimo cuique,
 „quod hostibus debetur, quod nec bar-
 „baris quidem nisi apud barbaros ne-
 „gatur, jus consequimur.”

„Sane

„Sane si quod esset aliud in orbe Sæc. XVII.
 „tribunal, in quo controversia ista diri- A. C. 1682.
 „mi posset, eo profecto confugerem.

„Non quod putem in terris quidquam
 „Sanctitate Vestra posse oriri justius aut
 „melius; sed quod alii cuicumque po-
 „tius quam optimo Parenti malim esse
 „molestus. Sed Vestrum unius est,
 „tam de negotiis Apamiensibus, quam
 „de universa Regaliæ causa cognoscere;
 „id quod cum per se patet, tum multis
 „quoque scriptis demonstratum est: ita
 „præterea Sanctitas Vestra censuit, cum
 „Ecclesiæ Apamiensis provocationem
 „admisit, ut secus sentire aut dicere, in-
 „columni sanctæ Sedis fama non possit.
 „Denique nullo graviori vulnere Eccle-
 „siæ libertas autoritasque afficitur,
 „quam cum istius causæ cognitionem
 „Vobis, ac sanctæ sedi Regaliæ conan-
 „tur eripere. „

„Habemus igitur in Sanctitate Ve-
 „stra Judicem unicum, sed & optimum;
 „reliquum est, ut velitis, quando qui-
 „dem abunde valetis virtute irrumpere
 „iniquitates. En stat coram vobis for-
 „dida, afflicta, misera, bonis ac libe-
 „ris spoliata, plurimis vulneribus con-
 „fossa, denique vidua desolatissima Ec-
 „clesia Apamiensis; aitque multum tem-
 „pus, quod altera illa Evangelica vi-
 „dua: *vindica me de adversariis meis.* An
 „sar-

Sæc. XVII. „furdior erit immitiorque Judex Deo
 A. C. 1682. „charus, hominibusque reverendus,
 „quam fuit Judex ille iniquitatis, qui
 „Deum non timebat, & hominem non
 „reverebatur? Dei loco sedetis, Pater
 „Sanctissime, facile ergo vindictam e-
 „lectorum vestrorum clamantium ad
 „vos die ac nocte nec ultra patientiam
 „habeatis in illis. „

„Ferrem quidem æquo animo mo-
 „lestissimas istas judiciorum moras, nisi
 „idem esset causa cadere, ac judicium
 „per longum tempus expectare. Ocius
 „si non judicatur, damnatur: nam cum
 „soliti sint adversarii suum omne præ-
 „sidium in usu ac possessione collocare,
 „jure obtinere se putant, quidquid diu
 „ac nemine impediante tenent. Hinc
 „fit, ut illo Vestro silentio, illaque cun-
 „ctatione, quæ maxime optavere, ea
 „consecuti videantur. Quis enim ne-
 „farios eorum conatus comprimat?
 „possessionem quis interpellet? Unus in
 „sancta sede videbatur positus obex;
 „at sancta Sedes dissimulat, fileat, ex-
 „pectat, cunctatur, facitque cunctatrice
 „Sapientia, ut adversarius præceptis de-
 „mentia, cuncta quæ concupierat, ne-
 „mine impediante obtineat. „

„Videtur fortasse Regaliæ impedita
 „præscriptio per illas toties in Gallias
 „missas Apostolicas literas, quibus
 „San-

„Sanctitas Vestra fatis aperte censuit, Sæc. XVII.
 „contra Ecclesiam facere, qui Rega- A. C. 1682.
 „liam tuerentur. Sed iis literis quis
 „nesciat fidem omnem, omnemque au-
 „thoritatem esse ademptam? olim quip-
 „pe furtivas falsasque prædicabant:
 „modo alii veras quidem, sed ab ho-
 „minibus hæreticis, ac nomini Gallico
 „infestis, qua vi, qua fraude esse extor-
 „tas, affirmant. Alii quocunque mo-
 „do, quocunque consilio scriptas, ob-
 „livioni tradendas esse: ita haud du-
 „bie Sanctitatem Vestram sentire, quæ
 „datis literis, cum maxime pernici-
 „cursu processura videretur, repente ste-
 „terit, Apamienses deseruerit, Rega-
 „listis, utpote innoxiiis, ut optima caus-
 „sa fultis, cuncta permiserit.,

„Hanc esse Sanctitatis Vestræ Sen-
 „tentiam cum stulti omnes arbitrantur,
 „tum cordati nonnulli timent, quem
 „eorum timorem minime profecto mi-
 „ramur. Hinc enim vident Regalistas
 „non tabulis, non literis, ut res dubiæ
 „solent, causam suam propugnare, sed
 „vi maxima, atque armis tueri, tan-
 „quam certissimum Regum nostrorum
 „patrimonium, eosque, qui religione
 „impediti turpissimum istud Regaliæ
 „jugum pronis cervicibus non trahunt,
 „ut apertos Regis Regniue hostes ha-
 „bere, ac veluti Salicæ legis violato-
 „ribus

Sæc. XVII. „ribus aqua & igni interdicere. Inde
 A. C. 1682. „vero cernunt Innocentium XI. cuius
 „est tantopere celebrata constantia, a
 „quo singulis quibusve momentis per-
 „niciem sibi metuebat improbitas, tanto
 „sceleri hucusque pepercisse, & nedum
 „tot Ecclesiæ malis solemnî decreto vo-
 „luisse occurrere.,,

„Hæc dum intuentur, Beatissime
 „Pater, quid putent? nisi Sanctitatem
 „Vestram auditis, quæ in sui defensio-
 „nem multa Regalistræ dixerunt, mu-
 „tato consilio in aliam prorsus abiisse
 „sententiam? sed nec turpiter decepti
 „sunt, qui ista loquuntur, aut prædi-
 „cant. Absit, ut reperiatur apud San-
 „ctam sedem, est, non; nec erit sub
 „vestro Apostolatu incolumis Regalia,
 „quæ fuit in Investituris per sex sum-
 „mi nominis æternæ memoriæ summos
 „Pontifices Gregorium VII. Victorem III.
 „Urbanum II. Paschalem II. Gelasium II.
 „& Calixtum II. ut hæresis nefanda pro-
 „trita: quam Paschalis ipse, qui fuit
 „erga rerum humanarum Dominos pœ-
 „nitenda mansuetudine lenis, Romano
 „in Concilio, censuit esse contra *Spiri-
 „tum Sanctum, & canonicam institutionem.*.,

„Hæc cum ita se habeant, ut quid
 „Domine recessisti longe? despicias in
 „opportunitatibus, in tribulatione? an
 „putatis fore, ut possit vester aliquando
 „Suc-

„Successor facilius tutiusque res istas
 „componere, Ecclesiae vulneribus mi-
 „nori cum periculo mederi? sed quis
 „erit iste successor tam sui fidens, ut se
 „Innocentio XI. praeponat? tam felix,
 „ut in meliora tempora incurrat? tam
 „denique fortis, ut quod monstrum
 „Sanctitas Vestra nascens ac debile vix
 „ausa fuerit perstringere; id ipse jam
 „adultum jam auctis viribus formidan-
 „dum non dubitet jugulare? sed velit
 „ipse, quidquid nos Ecclesiae Dei opti-
 „mum fore putamus; illine adversarii
 „nostri parebunt, ejusque decreta re-
 „verebuntur, facti tum de strage nostra
 „feroces, de longa possessione superbi,
 „de Vestro quoque exemplo in insequen-
 „tes Pontifices pervicacissimi? „

„Ita est, Pater Sanctissime, sunt a-
 „pud nos aliae multae, nec Regalia mi-
 „tiores pestes, quae sub nomine liber-
 „tatum Ecclesias nostras populantur.
 „Quo vero ista defendentes sese umbo-
 „ne clepunt? non alio profecto, quam
 „invadentium usu, vel aversantium
 „clade, summorum Pontificum silentio,
 „quod silentium nutum ac voluntatem
 „interpretantur. Exemplo sint Appel-
 „lationes tanquam per abusum, illa non
 „ita multo tempore in exitium totius
 „Ecclesiasticae jurisdictionis exorta mon-
 „stra. Dubia initio, tremula, paventia
 „pro-

Saec. XVII.
 A. C. 1682.

Sæc. XVII. „prodibant, & vel improbis non satis
 A. C. 1682. „proba videbantur. Nunc vero quia
 „siluit Roma, quia non obstitit, esse-
 „runt in ipsam Romam audacissimum
 „caput, sanctique videntur, quibus
 „Apostolica fulmina pepercerunt.,
 „Sunt, Beatissime Pater, qui exi-
 „stimant, Sanctitatem Vestram Rega-
 „liam propterea non rite damnasse, quod
 „viderentur adversarii meliora suapte
 „sponte iniisse consilia, ac bona fide
 „pacem optare ac quærere. Id enim
 „suadere videbantur, cum Eminentissi-
 „mi Cardinales d'Estrées iter Romam
 „susceptum, tum Episcoporum Conven-
 „tus Parisiis habitus, maxime nupe-
 „rum illud edictum, quo metæ modus-
 „que non sine magno Ecclesiæ emolu-
 „mento, ut quidam putant, Regaliæ
 „posita sunt. Sed me miserum, quan-
 „tum bellorum res istæ pacem pollicen-
 „tes, pacem nuntiantes Ecclesiis Gal-
 „licanis attulerint, afferentque impo-
 „sterum? & quam longe ista, qui ege-
 „runt, aut agenda summo Principi sua-
 „serunt, ab omni vera pacis, veræque
 „concordiæ cogitatione voluntateque
 „abfuere? Unum est, fuitque semper
 „illis consilium propositumque, ut om-
 „nino tandem Regaliæ possessio in om-
 „nes Regni Ecclesias induceretur, de-
 „lusa interim Sanctitate Vestra, ne pro-
 „lata

„lata sententia possessionem interturba- Sæc. XVII.
 „ret. Deluso etiam Eminentissimo Car- A. C. 1682.
 „dinali d'Estrées, quem huic simula-
 „tioni consensisse suspicari non ausim. „

„Meminerit quæso Sanctitas Vestra
 „(nam ea de re non unas ad Apostoli-
 „cos pedes literas dedi) quo in statu
 „fuerint res nostræ prædicto Eminen-
 „tissimo Cardinali in Italiam profecto.
 „Nam cum antea satis fuisset adversa-
 „riis, spoliare nos bonis, cæpimus illo
 „abeunte exilia, vincula, proscription-
 „nes, ac alia quæque acerba pati. Quid
 „plura? In animas quoque sævitum est,
 „dum cogimur passim sceleri assentiri,
 „sacrilegis sociari, summi Pastoris vo-
 „cem, minas, anathemata contemne-
 „re. Sic pacem cogitabant, qui Emi-
 „nentissimum Purpuratum Romam mit-
 „tendi authores Regi fuerunt.

„Quid dicam de Sacrosanctis Epi-
 „scopis Lutetiæ congregatis, quibus
 „adeo non fuit animus malis nostris
 „medendi, ut a nemine Ecclesiæ no-
 „stræ lethalius vulnus acceperint. Qui-
 „bus singulis Ecclesia merito dixerit:
 „*Tu autem homo pacis meæ in quo speravi,*
 „*qui edebas panes mecum, magnificasti super*
 „*me supplantationem.* Quid enim est iste
 „Conventus tam fraudulenter, tanto-
 „que omnium Canonum contemptu co-
 „actus, tam scenica pompa habitus,
 „tam

Sæc. XVII. „tam aulæ studiis addictus, tam segni-
 A. C. 1682. „ter Episcopi nostri, Aleſtensisque, sed
 „Vestræ præsertim Sanctitatis constan-
 „tiam æmulatus, tam misere veteres
 „omnes Galliam inter & Romam con-
 „troverſias, sopitas jam pridem, ex-
 „tinctasque renovans; tam proditorie
 „Regaliæ consentiens, tam inaniter Vo-
 „bis scribens, tam denique Cleri Gal-
 „licani antiquæ gloriæ, ac in Sanctam
 „sedem observantiæ immemor: quid,
 „inquam, est iste Conventus, quam
 „Ecclesiæ magnifica supplantatio?

„Cumque supplantatores isti Eccle-
 „siam perdiderint, tamen uti de re bene
 „gesta gloriantur: pacem loquuntur,
 „pacem suadent, pacem in Epistola ad
 „Sanctitatem Vestram scripta ambitiose
 „prædicant: quasi non simili voce usi
 „sint etiam, qui insigniores Ecclesiæ
 „clades intulerunt. Quid enim aliud
 „excusabant Sirmienses Episcopi con-
 „clamata fide? Mediolanenses jugulato
 „Athanasio? Ariminenses proscripto
 „Homouſio? Et ut temporibus viciniora
 „simul & rebus nostris magis affinia lo-
 „quar, quid excusabant Londinenses,
 „Thoma Cantuariensi in Ecclesiæ defen-
 „sione solo omnino relicto, præterquam
 „studium pacis, difficilia tempora, ma-
 „gnos Reges demerendos?

„Vi-

„Videntur mihi Episcopi nostri non Sæc. XVII.
 „alia ratione pacem quærere, quam A. C. 1682.
 „quæfissent Seniores populi Israel, si Rege

„ipforum vineam Naboth, quæ figura
 „est Ecclesiæ per sæculares potestates
 „spoliatae, cupiente invadere, Naboth
 „vero tradere renuente, dissidium istud
 „componentes, ita pronuntiafissent: *Vi-*

*neam obtineat Rex, ut faciat sibi hortum
 „olerum, quia vicina est, & prope domum
 „suam. Tu vero Naboth collige excisas vi-*
tes, & ubi creverint olera, paucula quæ-
dam vilioraque ab hortulano regio accipito.

„Quæ futura fuisset populo Dei de præ-
 „claro illo iudicio mens & Sententia?
 „Nonne in iudices illos tanquam in la-
 „trones atque sicarios animadverten-
 „dum esse censuisset?

„Sic tamen omnino fecisse videntur
 „Episcopi nostri; capiat, inquit, Ec-
 „clesia solatiolum quoddam in Capitu-
 „lis & Beneficiis curam animarum ha-
 „bentibus. In cæteris vincat Rex, ser-
 „viant octoginta Ecclesiæ ad hoc usque
 „tempus liberæ, Henriciana hæresis in-
 „tacta maneat, quidquid Regalistarum
 „libido cogitavit, aut finxit, ratum e-
 „sto. O perversum, o turpe iudicium,
 „quod qui tulerunt, tanto majori re-
 „prehensione digni sunt, quod imperat
 „nobis gratia Christi, non Achab aliquis,
 „non Phocas, non quispiam eorum Re-
 „gist. Eccles. Tom. LXV. E „gum,

Sæc. XVII. „gum, quos olim vel Germania, vel
 A. C. 1682. „Anglia in Ecclesiasticæ libertatis per-
 „niciem genuerunt; sed Rex plurimum
 „mansuetus, maxime in Religionem
 „propensus, justitiæ amantissimus, neo
 „non optime cujuscumque consilii cu-
 „pientissimus. Cui cum unus Episco-
 „rum (ita enim fertur) adulando dixisset:
 „set: *Facturum se in conventu, quæcumque*
 „*Regi libuissent. Tu vero, inquit Rex, da*
 „*operam, ut Episcopus sis, verum rectum-*
 „*que suade: amabo te, si Deum plus cunctis,*
 „*plus me ipso amaveris.*

„Quod Regis admonitum sanctissi-
 „mum sapientissimumque, si uti par erat,
 „audissent Episcopi, nonne ille potius
 „Regaliam perpetuis tenebris, æterno-
 „que silentio damnasset, quam servitu-
 „tem Ecclesiæ novo edicto firmiter vali-
 „diusque sanxisset. Est enim illud edi-
 „ctum, Pater Sanctissime, malorum no-
 „strorum non levamen, sed cumulus,
 „quo unum aut alterum in speciem qui-
 „dem, & ad tempus dumtaxat depelli-
 „tur incommodum, ut cætera, quæ in
 „Regalia sunt innumera, plus roboris
 „ac firmamenti habeant, iisque æter-
 „nitas quædam accedat. Est enim ce-
 „lebre Juris consultorum effatum, *ex-*
 „*ceptionem firmare regulam.* Quare dum
 „paucula excipit, cætera Rex firmissi-
 „me statuit.

„Quæ

„Quæ autem ab ipsa exceptione plu- Sæc. XVII.
 „rimum roboris accipiunt, fere sunt A. C. 1682.
 „hæc: Coronam Regum rotundam, ro-
 „tundam quoque postulare Regaliam,
 „hoc est, nulla sui parte præcisam; sed
 „cunctas, qua late patet regnum, Ec-
 „clesias pervagantem: facultatem pa-
 „trimonium Christi administrandi, sa-
 „cerdotes altaribus admovendi, recto-
 „res Ecclesiis præficiendi, dotem esse
 „sceptro solioque ingenitam; quod quam
 „hæreticum sit, jam sæpe diximus:
 „plus auctoritatis habere reges in Ec-
 „clesias vacantes, quam summum Pon-
 „tificem, cui neque per resignationem,
 „neque per præventionem, neque pro-
 „pter supplendam Regis negligentiam,
 „neque alia quacunque ratione fas om-
 „nino erit Beneficium ullum, sede va-
 „cante, attingere: sed si quid litis con-
 „tentionisque circa Regaliam, aut ob-
 „noxia Regaliæ Beneficia exortum fue-
 „rit, nequire sanctam sedem, neque ul-
 „lum Concilium œcumenicum contro-
 „versiam istam dirimere, Senatam Pa-
 „risiensem potioem esse. Pars Regum
 „cum sit Regalia, posse quidem cju-
 „cumque libidine in immensum cresce-
 „re, nullatenus vero constringi, aut
 „coarctari, multo minus aliqua sui parte
 „imminui, nec Regibus quidem juben-
 „tibus, paciscentibus, summa potestate

Sæc. XVII. „annitentibus; jus enim regium etiam
A. C. 1682. „ipsis Regibus sanctum. Quare si quis

„his temporibus vel pacis studio, ve
„amore religionis, vel collata in Epi
„scopos gratia Ludovicus XIV. detraxe
„rit de Regalia, delibaveritque, libe
„rum fore sequentibus Regibus, id to
„tum irritum habere ac facere.

„Hos aliosque infelices prorsus et
„Regalæ trunco erumpentes frutice
„edictum illud adeo non rescavit, ut
„etiam latiores vegetioresque effecerit
„Quamobrem edicto illo nihil adepti su
„mus, cuncta vero perdidimus; præ
„sertim si in tot tantisque insurgendi
„Ecclesiamque vindicandi causis San
„ctitas Vestra quieverit, silueritque
„Quam multi enim sunt, Beatissime Pa
„ter, qui cum Sanctitatem Vestram vi
„debunt post tantam exhibitam con
„stantiam, dubitantem; post tot inter
„tatas minas, habenas sceleri laxantem,
„putabunt non esse scelus, quod tam
„magna, tam sancta potestas non ulcisci
„tur. Credens etiam, quæ regio edicto
„sublata sunt, ea tantum Ecclesiæ frau
„di fuisse; cætera reprehensione carere,
„& utcumque ferenda videri. Quocirca
„plus ex vestro feremus detrimenti si
„lentio, quam ceperimus ex sacrilega
„Regalistarum sævitia. Hac enim mi
„seri duntaxat sumus; illud efficiet, ut
„tot

„tot miseriis digni quoque existime-
 „mur. „

Sæc. XVII.

A. C. 1682.

„Viderint deinde, quorum interest
 „(nam aliorum appetitor non sum) quam
 „mali exempli fit, Episcopos e curiæ
 „nutu pendentis, ausos esse tanto Ec-
 „clesiæ detrimento, tanta Apostolicæ
 „Sedis injuria, Vobis inconsultis, imo
 „vero omnino spretis, Regaliæ jure tanto
 „tamque immenso cedere; cum præfer-
 „tim maxime scirent, eam causam a-
 „pud sanctam sedem agi jam cæptam,
 „imo diu contestatam, ultimoque judi-
 „cio maturam. „

„Præsumptionem istam alia multo
 „major multoque nocentior excepit.
 „Nam iidem illi Episcopi, ne quis pœ-
 „nas suo sociorumque sceleri debitas ex-
 „poscat, nihil non moliuntur, ut Apo-
 „stolicam sedem, cujus est ista ulcisci,
 „in ordinem redigant. Quocirca ausi
 „sunt in florentissimo Sedis Apostolicæ
 „statu, sedente in Cathedra Petri In-
 „nocentio XI. toto orbe Christiano de
 „tanto Pontifice sibi gratulante, ausi
 „sunt, inquam, de summa Religione
 „statuere ac quæstiones movere, quæ
 „nonnisi tristioribus ac difficillimis schis-
 „matis temporibus ventilatæ sunt. „

„Ecce mirifici istius Concilii egre-
 „gios Canones: pronuntiat, Apostoli-
 „cæ Sedis plenitudinem intra Canonum

Sæc. XVII. „septa coarctari, præsertim vero Eccle-
A. C. 1682. „siæ Gallicanæ libertatibus retundi in
 „negotiis fidei: Si quid Papa ut Papa
 „statuerit, id omnino certum non esse;
 „ut autem sit, Ecclesiæ assensum effi-
 „cere: Papam subesse Concilio quocum-
 „que tempore, quacumque ratione;
 „Synodum Constantiensem ita censuis-
 „se. O rem inauditam! iudices sedent
 „pauculi Episcopi; stant Papa Conci-
 „liumque Rei. An Papæ præstet Con-
 „cilium, an Concilium Papæ, incertum
 „eis est. Unum illis constat, utrique
 „dominari, ac præesse augustissimum
 „illorum Conventum; utrique pro sua
 „summa potestate jus dicunt: In eo-
 „rum arbitrio positum est, aut Papam
 „supra Concilium, aut Concilium supra
 „Papam evehere: quidquid censuerint,
 „orbi Christiano lex esto. „

„Audacia hæc, Beatissime Pater,
 „qua universæ Ecclesiæ Majestas lædi-
 „tur, Vobis, qui universam Ecclesiam
 „regitis, animadvertenda est, nobis
 „autem, qui in novissimo loco recumbi-
 „mus, tantum lugenda. Quæ vero
 „Ecclesiæ Apamiensis propria mala sunt,
 „præter luctum hoc a me insuper por-
 „stulant, ut Vos Sanctissime Pater, et
 „etiam atque etiam rogem, imo per Pe-
 „trum Paulumque obtester, ne diutius
 „Ecclesiam illam conquerendo dicere
 „sina-

„sinatis: *Consolantem me quæsiui, & non* Sæc. XVII.
 „*inveni.* Educite illam tandem de domo A. C. 1682.
 „carceris, disrumpite vincula ejus. De-
 „nique decernite solemnè judicio, Chri-
 „stianissimum Regem in tota Apamiensi
 „Diœcesi Regaliæ jus nullum habere,
 „neque vi sceptri, neque ullo ab Ec-
 „clesia concesso privilegio, ut omnium
 „retro temporum possessio, & rationes
 „demonstrant, nequivisse Archiepisco-
 „pum Tholosanum jure Metropolitanico
 „Vicarios Generales a Capitulo Apa-
 „mienti electos munere suo depellere,
 „aliosque in eorum locum substituere:
 „incidisse cum ipsum Archiepiscopum,
 „Vicariosque ab eo missos, tum eos
 „omnes, qui Vicariis hujusmodi pa-
 „ruerunt, excommunicationem, alias-
 „que poenas in literis Apostolicis primo
 „Januarii 1681. contentas; nominatim
 „vero eos, quos facta rite inquisitione
 „comperi mandatis Apostolicis pertina-
 „cissime restitisse, prout luculenta Ro-
 „mam missa testimonia demonstrant:
 „rescindi denique acta omnia, cum con-
 „ventus Provincialis Tholosani, tum
 „illius Generalis Parisiensis, propter
 „adversus utrumque interpositam a me
 „intercessionem oppositionemque, „
 „Justum hoc judicium ut judicetis,
 „Pater Sanctissime, efficiat velim Spi-
 „ritus ille veritatis, qui arguit mun-
 „dum

Sæc. XVII. „dum de iustitia, & de iudicio, quique
A. C. 1682. „posuit Vos Episcopum regere Eccle-
 „siam Dei, simulque suadeat, ista ni-
 „mia moderatione cunctationeque re-
 „bus Ecclesiæ minime consuli, sed cuncta
 „potius in deterius ruere, libertatem
 „Ecclesiæ interire, aperiri viam schis-
 „mati, improborum audaciam maiores
 „vires captare, Henricianam hæresim
 „altas radices figere, infinita denique
 „mala oriri. „

„Date veniam, Pater Sanctissime,
 „si quid in multiloquio in Vos, aut a-
 „lios quoscumque incautus peccavi.
 „Sed nesciunt plerumque decorum, quo-
 „rum calamitas excessit modum; cum
 „animum suus excruciat dolor, parum
 „aliena majestas afficit. Urgeo Vos,
 „luctabor etiam vobiscum, quemadmo-
 „dum cum Angelo Dei, imo cum ipso
 „Deo luctatus est aliquando Jacob, ideo
 „dictus Israel. Porro non dimittam
 „Vos, nisi benedixeritis mihi, lætus-
 „que ab hoc certamine, tametsi clau-
 „dus recedam, neque erit mihi pede
 „claudicare molestum, si modo datum
 „fuerit Ecclesiæ vincere. Hujus bene-
 „dictionis, hujus & victoriæ certum
 „omen habeo concessam mihi, ac per
 „me toti Diæcesi a Sanctitate Vestra Ju-
 „bilæi gratiam, quæ humillimo ac gra-
 „tiosissimo animo excepta, tot malorum
 „pon-

„pondere fere oppressos interim nos re- Sæc. XVII.
 „creavit. Multos Vobis, Pater San- A. C. 1682.
 „ctissime, annos, & quidquid optimum
 „apprecor, simulque Apostolicos pedes
 „exosculor, „

§. XI.

*Epistola Pastorum Apamiensium ad
 Innocentium XI. Papam.*

Interim sæva vexationum ac calami- Gall. vind.
 tatum procella Apamienses Parochos pag. 353.
 a constantia hucusque gloriose demon-
 strata disjecit; horum enim potissimi
 partim majoris mali minis territi, par-
 tim hujus controversiæ mox compo-
 nendæ pollicitatione a Clero Gallicano
 facta seducti, Vicariis Generalibus ab
 Archiepiscopo Tolosano intrusis obe-
 dientiam præstiterunt: brevi tamen
 agnita culpa & errore a summo Ponti-
 fice suæ imbecillitatis veniam pœnitentia
 ducti rogabant, qua etiam benigne
 impetrata, eidem grates rependerunt,
 die vigesima sexta Martii datis ad il-
 lum hisce literis:

„Peccavimus: nec satis est semel
 „dixisse; addimus iterum iterumque,
 „peccavimus. Denique sine modo vo-
 „cem illam, quæ tam multis saluti fuit,
 „usurpata, multo pluribus perniciem
 „attulit prætermissa, ingeminamus:
 E 5 „pecca-